

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОПЕРАТОРІВ КОМП'ЮТЕРНОГО НАБОРУ

Швидкий розвиток прогресу в багатьох сферах діяльності, практично некерований та непрогнозований процес суспільних переворотів, наукових винаходів та їх впровадження в життя за останні десятиріччя вплинули на вимоги, що стоять перед освітніми системами.

Актуальною є потреба в освітніх інноваціях. Це пов'язано з потребою суспільства в підготовці кваліфікованих робітників, здатних ефективно функціонувати в сучасних постійно змінюваних умовах. На думку багатьох науковців та дослідників в галузі професійно-технічної освіти, задовільнення цієї потреби можливе за рахунок впровадження в навчально-виробничий процес підходу, заснованого на компетентностях.

Такий підхід є провідним напрямом дослідження на рівнях системи освіти та освітнього середовища. Основною метою розроблення та впровадження компетентісного підходу до професійно-технічної освіти є досягнення порозуміння між професійно-технічною освітою та ринком праці. Його головною ідеєю є формування у майбутніх кваліфікованих робітників компетентностей для роботи за обраною спеціальністю та для соціальної адаптації в суспільстві. Причому передбачається, що продовж професійної діяльності працівники продовжуватимуть розвиток власних компетентностей для того, щоб адекватно реагувати на постійні зміни у трудовій сфері. В сучасних умовах дану потребу дещо задовольняє існуюча тенденція до визнання працедавцями неофіційно отриманих знань, умінь та навичок, які позитивно впливають на гнучкість працівника.

Найбільшого попиту серед додаткових якостей набули вміння користуватись комп'ютерною технікою та працювати з офісними програмами. Тому сьогодні все частіше виникають дискусії з приводу підготовки робітників за спеціальністю "оператор комп'ютерного набору", через те, що

знання, вміння та навички, які зазначені у освітньо-кваліфікаційній характеристиці випускника професійно-технічного навчального закладу за цією спеціальністю здебільшого стають загальнообов'язковими для випускників всіх спеціальностей.

З іншого боку зрозуміло, що зміст підготовки не може змінюватись, оновлюватись та доповнюватись кожного року. Тому, на нашу думку, доречно змінити сам підхід до підготовки операторів комп'ютерного набору, змістивши його із вивчення готових технічних та програмних продуктів до розуміння основних понять, їх закономірностей та взаємозв'язків у відповідності до компетентнісного підходу. Це дозволить випускникам орієнтуватись у потоці нововведень та успішно використовувати їх у професійній діяльності.

На шляху розробки та впровадження в практику нових підходів до підготовки операторів комп'ютерного набору важливо не загубити інноваційну ідею компетентнісного підходу, особливо якщо вимоги роботодавців переводяться в статичні цілі навчально-виробничого процесу, що суперечить самій ідеї гнучкості в підготовці компетентних робітників. Така ситуація можлива тому, що у професійно-технічній підготовці компетентності висуваються науковцями як альтернатива кваліфікаціям, що виступали базою протягом багатьох років. Обидва підходи засновані на однакових положеннях: визначення кваліфікацій і компетентностей передбачає аналіз та прогнозування професійної діяльності як вхідну інформацію для створення навчального плану та оцінювання результатів навчання. Розмежування понять ускладнюється суперечністю: на рівні освітнього процесу компетентнісний підхід має забезпечити більше гнучкості, мобільності майбутніх працівників, а на державному рівні – передбачається розробка стандартів, які спираються на посадові інструкції. Задачею дослідників є досягнення балансу зазначених позицій, що відобразатиметься у результаті підготовки кваліфікованих робітників, зокрема операторів комп'ютерного набору.

Варто звернути увагу на те, що поряд із прагненням науковців через впровадження компетентнісного підходу внести нову хвилю у зміст професійно-технічної освіти, у наукових розробках спостерігається тенденція до консерватизму, а саме: збільшення розвитку процедурних, технічних знань, умінь та навичок у майбутніх кваліфікованих робітників комп'ютерного напрямку, зокрема операторів комп'ютерного набору. Вони набувають здатність до пристосування в нових умовах, замість того, щоб виступати новаторами, в яких сформована рефлексія вирішення професійних задач.

На нашу думку, важливою проблемою в процесі застосування компетентностей у підготовці операторів комп'ютерного набору також є невизначеність у способах оцінки результатів навчання, що базуються на здатностях вирішувати професійні задачі, в межах професійно-технічного навчального закладу.

Проте зазначені проблеми знаходяться в полі зору дослідників, тому маємо надію, що компетентнісний підхід виправдає сподівання його прибічників - теоретиків та практиків сфери професійно-технічної освіти.

Отже, за допомогою освітнього компетентнісного підходу мають задовольнитися нові вимоги до підготовки операторів комп'ютерного набору шляхом забезпечення практикоорієнтованої підготовки компетентного, мобільного фахівця. Шляхи досягнення цієї мети окреслені, тому перспективним напрямом подальшого наукового дослідження залишається розробка методики відображення позицій освітнього компетентнісного підходу безпосередньо у змісті професійної підготовки робітників комп'ютерного напрямку.